

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.08-X-14.05

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2014

CZĘŚĆ PISEMNA

Układ graficzny © CKE 2013

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

●	B	C	■
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podopieczny chorujący na miażdżycę tętnic wieńcowych, ma stan podgorączkowy i katar, skarży się na złe samopoczucie i ból w stawach. Objawy te wskazują na

- A. zakażenie wirusowe.
- B. zakażenie grzybicze.
- C. remisję choroby.
- D. rzut choroby.

Zadanie 2.

20-letni mężczyzna rok temu uległ wypadkowi, w wyniku którego obecnie porusza się na wózku inwalidzkim. Asystent zauważył, że podopieczny jest przygnębiony, nie chce spotykać się z przyjaciółmi, nie ma ochoty na jakąkolwiek aktywność. Wymienione objawy wskazują, że podopieczny cierpi na

- A. deprawację.
- B. demencję.
- C. dewiację.
- D. depresję.

Zadanie 3.

W jaki sposób asystent powinien komunikować się z podopiecznym niesłyszącym, czytającym z ruchu warg?

- A. Mówić bardzo głośno, powoli, stać obok podopiecznego.
- B. Mówić powoli, z normalną głośnością, stać naprzeciwko podopiecznego.
- C. Mówić spokojnie, gestykulować, stać w odległości ok. 3 m od podopiecznego.
- D. Mówić głośno, prostymi zdaniami, stać w odległości ok. 3 m od podopiecznego.

Zadanie 4.

Asystent opiekuje się 12-letnim chłopcem z mózgowym porażeniem dziecięcym. Podopieczny chodzi do szkoły integracyjnej. Które z wymienionych działań powinien zaproponować asystent podopiecznemu w celu integracji ze środowiskiem rówieśników?

- A. Wyjście na spacer z rodzicami.
- B. Zajęcia w szkolnych kołach zainteresowań.
- C. Odrabianie zadań lekcyjnych z asystentem.
- D. Zajęcia w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 5.

Asystent pracuje z 34-letnim podopiecznym, który po przebytych wypadku komunikacyjnym otrzymał orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. Przed wypadkiem podopieczny pracował jako kierowca zawodowy. W jakich warunkach może obecnie pracować podopieczny?

- A. Pracować w warunkach pracy chronionej.
- B. Pracować na pół etatu na poprzednim stanowisku pracy.
- C. Wykonywać dotychczasową pracę w pełnym wymiarze godzin.
- D. Pracować wyłącznie w zakładzie, w którym będzie zatrudniony lekarz.

Zadanie 6.

Podopieczny, z którym pracuje asystent, czuje się wyobcowany, brakuje mu kontaktów z dawnymi przyjaciółmi i rodziną. Asystent powinien zdiagnozować, że u podopiecznego niezaspokojone są potrzeby

- A. bezpieczeństwa.
- B. samorealizacji.
- C. biologiczne.
- D. afiliacji.

Zadanie 7.

Co powinien przygotować asystent wykonując z podopiecznym ćwiczenia czynne z obciążeniem kończyn górnych?

- A. Hantle, piłkę lekarską.
- B. Rolki do ćwiczeń w odciążeniu.
- C. Stanowisko do ćwiczeń manualnych.
- D. Stanowisko do ćwiczeń na podwieszkach.

Zadanie 8.

Zaburzenia równowagi, mowy, zmienność nastrojów, stany depresyjne, niedowłady kończyn dolnych, spastyczność kończyn górnych, mogą świadczyć

- A. o chorobie Alzheimera.
- B. o stwardnieniu rozsianym.
- C. o reumatoidalnym zapaleniu stawów.
- D. o zeszywniającym zapaleniu stawów kręgosłupa.

Zadanie 9.

Pani Barbara ma problem z opuszczeniem mieszkania, gdyż porusza się za pomocą wózka inwalidzkiego, a do bloku nie ma podjazdu. Podopieczna utrzymuje się z renty w wysokości 750 zł. Brakuje jej kontaktów ze środowiskiem. Które działania powinien podjąć asystent w celu polepszenia jakości życia podopiecznej?

- A. Złożyć wniosek do PFRON o dofinansowanie do budowy podjazdu do bloku, nawiązać kontakt ze znajomymi.
- B. Złożyć wniosek do spółdzielni mieszkaniowej o wybudowanie podjazdu do bloku, zaproponować wyjście do kina.
- C. Zaproponować zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej, złożyć wniosek do NFZ o dofinansowanie podjazdu do bloku.
- D. Zaproponować zajęcia w środowiskowym domu samopomocy, pomagać podopiecznej przy wychodzeniu z mieszkania.

Zadanie 10.

Od której z wymienionych czynności asystent powinien rozpocząć pracę z podopiecznym?

- A. Od zawarcia umowy o pracę z podopiecznym.
- B. Od zawarcia kontraktu socjalnego z podopiecznym.
- C. Od rozpoznania sytuacji materialnej podopiecznego.
- D. Od umówienia się na spotkanie z rodziną i sąsiadami podopiecznego.

Zadanie 11.

Asystent pracuje z samotnym podopiecznym w środowisku domowym. Metoda pracy którą posługuje się asystent, to metoda

- A. pracy z rodziną.
- B. organizowania środowiska.
- C. organizowania społeczności lokalnej.
- D. pracy z indywidualnym przypadkiem.

Zadanie 12.

Podopieczny zakrztusił się podczas przyjmowania tabletki, twarz jego poczerwieniała, nie może złapać oddechu. Którą czynność powinien wykonać asystent udzielając pomocy podopiecznemu?

- A. Podać wodę podopiecznemu, wezwać pomoc.
- B. Uspokoić podopiecznego, odchylić jego głowę do tyłu.
- C. Wykonać sztuczne oddychanie podopiecznemu, wezwać pomoc.
- D. Pochylić podopiecznego do przodu, uderzyć go dłonią między łopatkami.

Zadanie 13.

Podopieczny zachorował na zapalenie płuc. W celu przeciwdziałania powikłaniom, asystent powinien

- A. często zmieniać pozycje ułożeniowe, nacierać plecy maścią rozgrzewającą, podawać wysokobiałkowe posiłki.
- B. układać podopiecznego w pozycji wysokiej, zachęcać do efektywnego kaszlu i odkrztuszania, stosować ćwiczenia oddechowe.
- C. układać podopiecznego z nogami uniesionymi ku górze, stosować ćwiczenia oddechowe, podawać wysokoenergetyczne posiłki.
- D. układać podopiecznego na boku, zachęcać do efektywnego kaszlu i odkrztuszania, nie otwierać okien w pomieszczeniu, w którym przebywa podopieczny.

Zadanie 14.

15-letniemu podopiecznemu z postacią dyskinetyczną mózgowego porażenia dziecięcego, napoje najlepiej podawać

- A. w małej filiżance.
- B. w kubku z dziubkiem.
- C. w butelce ze smoczkiem.
- D. w kubku z dużym uchem.

Zadanie 15.

Asystent pracujący z osobą z paraplegią, poruszającą się na wózku inwalidzkim, w celu profilaktyki odleżyn powinien zastosować

- A. materac przeciwoleżynowy i oklepywanie pleców.
- B. poduszkę przeciwoleżynową i zmianę pozycji ułożeniowej w łóżku co dwie godziny.
- C. poduszkę przeciwoleżynową na siedzeniu wózka inwalidzkiego i codzienną higienę pośladków.
- D. materac przeciwoleżynowy i unoszenie podopiecznego na wózku inwalidzkim co dwie godziny.

Zadanie 16.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Podopieczny nie potrafi gospodarować pieniędzmi. W tej sytuacji asystent powinien

- A. zastosować trening budżetowy.
- B. zastosować trening umiejętności społecznych.
- C. wprowadzić podopiecznemu zakaz posługiwania się pieniędzmi.
- D. przejąć od podopiecznego wszystkie obowiązki związane z wydatkami.

Zadanie 17.

Rehabilitant zlecił podopiecznemu z hemiplegią ćwiczenia usprawniające w łóżku. Podopieczny powinien wykonywać ćwiczenia

- A. bierne kończyn dolnych, czynne kończyn górnych.
- B. czynne kończyn zdrowych, bierne kończyn chorych.
- C. z obciążeniem kończyn górnych, bierne kończyn dolnych.
- D. bierne kończyn zdrowych, w odciążeniu kończyn chorych.

Zadanie 18.

W celu uzyskania dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego podopiecznego, asystent w jego imieniu powinien zwrócić się do

- A. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- B. Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- C. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie 19.

Podopieczna doznała złamania szyjki kości udowej i porusza się przy pomocy balkonika. Podczas kąpieli ma problem z wejściem do wanny. W tej sytuacji najlepszym rozwiązaniem byłoby zamontowanie

- A. stopnia ułatwiającego wejście do wanny, wyłożenie wanny matą antypoślizgową.
- B. uchwytów przy wannie, wyłożenie wanny matą antypoślizgową.
- C. prysznicz z siedziskiem, uchwytami i matą antypoślizgową.
- D. bidetu, wyłożenie podłogi kafelkami antypoślizgowymi.

Zadanie 20.

68-letni pan Krzysztof porusza się na wózku inwalidzkim. Aktywność podopiecznego można zwiększyć poprzez udział w zajęciach terapeutycznych

- A. w świetlicy socjoterapeutycznej.
- B. w warsztatach terapii zajęciowej.
- C. w dziennym domu pomocy społecznej.
- D. w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 21.

Pani Anna na skutek wypadku komunikacyjnego, porusza się na wózku inwalidzkim. Przed wypadkiem uprawiała ogródek, chętnie przebywała na świeżym powietrzu. Którą formę spędzania czasu wolnego powinien zaproponować asystent pani Annie?

- A. Arteterapię.
- B. Ludoterapię.
- C. Choreoterapię.
- D. Hortikuloterapię.

Zadanie 22.

38-letnia podopieczna choruje na stwardnienie rozsiane. Którą z wymienionych form aktywizowania asystent powinien zaproponować podopiecznej?

- A. Trening fitness, spotkania z rodziną.
- B. Ćwiczenia na siłowni, spotkania w klubie seniora.
- C. Zajęcia na basenie, spotkania w środowiskowym domu samopomocy.
- D. Ćwiczenia kształtujące koordynację ruchową i równowagę, spotkania ze znajomymi.

Zadanie 23.

28-letni pan Zbigniew doznał urazu głowy, na skutek którego ma niedowład połowiczny, afazję i nastroje depresyjne. Podopieczny stracił pracę. Którymi formami rehabilitacji powinien być objęty pan Zbigniew?

- A. Fizykoterapią, usprawnianiem fizycznym, rehabilitacją pedagogiczną i zawodową.
- B. Usprawnianiem logopedycznym, fizycznym i psychologicznym, rehabilitacją zawodową.
- C. Rehabilitacją społeczną, leczeniem psychiatrycznym, fizykoterapią, usprawnianiem logopedycznym.
- D. Rehabilitacją pedagogiczną i fizyczną, usprawnianiem logopedycznym, leczeniem psychiatrycznym.

Zadanie 24.

Asystent wyszedł na spacer z podopiecznym z niedowładem połowicznym, poruszającym się samodzielnie. W celu zapewnienia bezpieczeństwa podopiecznemu asystent powinien

- A. asekurować podopiecznego idąc za nim.
- B. asekurować podopiecznego idąc przed nim.
- C. poruszać się po stronie chorej podopiecznego.
- D. poruszać się po stronie zdrowej podopiecznego.

Zadanie 25.

Asystent pracuje z panią Marią, chorą na stwardnienie rozsiane. Pragnąc zaktywizować podopieczną, zaplanował spacer. Który z wymienionych warunków musi zostać spełniony, aby zapewnić bezpieczeństwo podopiecznej?

- A. Nie należy absorbować podopiecznej rozmową podczas spaceru.
- B. Spacer nie może się odbywać w upale i pełnym słońcu.
- C. Nie można robić zakupów podczas spaceru.
- D. Trasa spaceru nie powinna zbyt krótka.

Zadanie 26.

Asystent pracuje w środowisku domowym z samotnie mieszkającą panią Zofią. Podopieczna utrzymuje się z renty, brakuje jej środków na wykupienie leków i uiszczenie opłat. W celu polepszenia sytuacji materialnej, asystent powinien skontaktować podopieczną

- A. z pracownikiem socjalnym.
- B. z opiekunką środowiskową.
- C. z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej.
- D. z pracownikiem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 27.

W której z wymienionych placówek osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym może nabyć umiejętności zawodowe?

- A. w spółdzielni pracy.
- B. w każdym zakładzie pracy.
- C. w zakładzie pracy chronionej.
- D. w zakładzie aktywności zawodowej.

Zadanie 28.

68-letnia pani Janina od kilku lat leczona jest na osteoporozę. Ma zalecone wykonywać ćwiczenia oporowe z naciskiem na powierzchnie stawowe i zwiększające ruchomość w stawach. Którą z wymienionych form ruchu powinien zaproponować asystent pani Janinie?

- A. Wspinaczkę skałkową.
- B. Bieganie w terenie.
- C. Jazdę na rolkach.
- D. Nordic walking.

Zadanie 29.

Asystent pracuje z panem Jackiem, poruszającym się z pomocą balkonika. Podopieczny mieszka w bloku na trzecim piętrze, bez windy. Czuje się osamotniony, brakuje mu kontaktów ze środowiskiem. Podstawową przyczyną zaistniałej sytuacji

- A. są bariery ekonomiczne.
- B. są bariery architektoniczne.
- C. jest nieprzystosowanie społeczne pana Jacka.
- D. jest niechęć pana Jacka do opuszczenia domu.

Zadanie 30.

Podstawową zasadą, której powinien przestrzegać asystent pracujący z osobą niepełnosprawną, jest zasada traktowania podopiecznego w sposób

- A. autokratywny.
- B. apodyktyczny.
- C. przedmiotowy.
- D. podmiotowy.

Zadanie 31.

Podczas spaceru podopieczny chorujący na cukrzycę w pewnym momencie zasnął. Drżały mu ręce, wystąpiły poty i nudności. Tętno wynosiło 92 /minutę. Objawy te wskazują na

- A. hipoglikemię.
- B. hiperglikemię.
- C. wstrząs septyczny.
- D. wstrząs anafilaktyczny.

Zadanie 32.

Unieruchomiony w łóżku podopieczny potrzebuje pomocy podczas wykonywania higieny intymnej. Który z wymienionych zestawów środków będzie wystarczający do wykonania tej czynności?

- A. Ręcznik, środki do higieny, świeża bielizna, podkłady higieniczne, mata antypoślizgowa.
- B. Środki do higieny, świeża bielizna, ręcznik, mata antypoślizgowa, rękawice jednorazowe.
- C. Środki do higieny, ręcznik, świeża bielizna, miska z wodą, rękawice jednorazowe.
- D. Rękawice jednorazowe, ręcznik, świeża bielizna, mydło, wkładki higieniczne.

Zadanie 33.

Podopieczny skarży się na ból ucha. Którą z wymienionych czynności powinien wykonać asystent?

- A. Zarejestrować podopiecznego do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.
- B. Wykonać podopiecznemu zabieg płukania ucha ciepłą wodą.
- C. Zapisać podopiecznego do lekarza specjalisty.
- D. Zrobić podopiecznemu ciepły okład.

Zadanie 34.

Podopieczny z niedosłuchem skarży się na bóle ucha podczas noszenia aparatu słuchowego. Asystent zauważył niewielkie otarcia w okolicy małżowiny usznej. Które czynności powinien podjąć asystent?

- A. Wy tłumaczyć podopiecznemu, że jest to typowy objaw podczas noszenia aparatu.
- B. Nałożyć niewielką ilość wazeliny na końcówkę aparatu wprowadzaną do ucha.
- C. Skontaktować podopiecznego z protetykiem słuchu.
- D. Założyć aparat na drugie ucho.

Zadanie 35.

Niepełnosprawna fizycznie pani Helena, mieszka z mężem i córką. Najbliżsi podopiecznej większość czasu spędzają poza domem. Pani Helena czuje się samotna i niepotrzebna. W celu polepszenia relacji w rodzinie, asystent powinien

- A. porozmawiać z rodziną o problemie podopiecznej.
- B. skontaktować podopieczną z psychologiem.
- C. dużo czasu spędzać z podopieczną.
- D. zapisać rodzinę na terapię.

Zadanie 36.

16-letnia Małgosia pół roku temu w wypadku straciła stopę. Po opuszczeniu szpitala nie spotyka się z przyjaciółmi, mimo ich prób kontaktu. Rodzina bardzo wspiera Małgosię. Dziewczyna ma stany depresyjne. Najbardziej prawdopodobnym powodem zaistniałej sytuacji jest

- A. brak rehabilitacji społecznej.
- B. brak pomocy ze strony najbliższych.
- C. niechęć znajomych do kontaktów z Małgosią.
- D. brak akceptacji niepełnosprawności przez Małgosię.

Zadanie 37.

Pan Tadeusz od kilku lat cierpi na chorobę Parkinsona, porusza się przy pomocy kul, rzadko wychodzi z domu. W przeszłości wiele podróżował, był ciekawy świata i ludzi, miał wielu znajomych. Obecnie wycofał się z życia towarzyskiego. Które z wymienionych działań asystenta w największym stopniu przyczynią się do poprawy stanu psychicznego podopiecznego?

- A. Czytanie podopiecznemu książek podróżniczych, zapisanie podopiecznego na siłownię.
- B. Zapisanie podopiecznego do środowiskowego domu samopomocy, zorganizowanie spotkań ze znajomymi.
- C. Zapisanie podopiecznego do dziennego domu pomocy społecznej, zainstalowanie w domu podopiecznego Internetu.
- D. Zorganizowanie podopiecznemu dalekiej, egzotycznej wycieczki, skontaktowanie podopiecznego z wolontariuszami.

Zadanie 38.

Którą metodę terapeutyczną asystent zaplanował dla podopiecznego, jeśli podczas zajęć będzie wykorzystywał gry i zabawy?

- A. Dramatoterapię.
- B. Choreoterapię.
- C. Talasoterapię.
- D. Ludoterapię.

Zadanie 39.

Osoba ze znacznym niedosłuchem potrzebuje pomocy asystenta podczas

- A. wykonywania prac porządkowych.
- B. załatwiania spraw urzędowych.
- C. pracy przy komputerze.
- D. spotkań z rodziną.

Zadanie 40.

W celu uzyskania dofinansowania do przeprowadzenia remontu dostosowującego mieszkanie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością, asystent w imieniu podopiecznego powinien złożyć wniosek do

- A. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- B. Wydziału Inwestycji i Remontów w Urzędzie Gminy.
- C. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- D. Spółdzielni Mieszkaniowej.